

Сцена 1.

(Сцената бавно се осветява, а на сцената, в предната ѝ част, се намира един голям, удобен зелен фотьойл, обърнат към публиката, и два по-малки, също удобни фотьойли с жълт цвят, от всяка страна на зеления фотьойл. Пред тях има голяма дървена маса, на която се намира чайник, чиния със сладки и ваза, пълна с пъстри полски цветя. Наоколо по пода са разхвърляни жълти и зелени възглавнички с различна форма. Задната част на сцената е закрита с дървена стена – параван със зелен цвят, на който има закачалки. Отдясно има голяма печка на дърва. В големия зелен фотьойл седи Билбо Бегинс, праметнал крак върху крак. Билбо държи в ръка зелена чаша, спокойно и доволно гледа в далечината. Успоредно с постепенното осветяване на сцената, извън сцената (по микрофона) се чува дълбок, приятен и тайнствен глас).

ГЛАС: Този разказ е за това как Билбо Бегинс преживя приключение и се оказа в ситуация да върши и говори напълно неочаквани неща. Билбо Бегинс беше мирен хобит, никога не се впускаше в приключения, защото никой в Хобитън, където живееше Билбо, не си падаше по приключения. Билбо имаше много приятели, които му идваха на гости, и с които заедно се наслаждаваха на сладкишите, които сам приготвяше, и с които надалеч беше известен; не само в околностите на хълма, където живееше, а и по цялата земя, далеч, през планини и гори, седем морета и реки, там където Слънцето си ляга за почивка, и още по-нататък и по-нататък..., защото тогава не съществуваха граници. Този разказ не би се различавал от хилядите други разкази за хобити, ако не се беше случило нещо много странно... Билбо щеше да прекара целия си живот, седнал в удобния си зелен фотьойл и посрещайки скъпите си гости, ако един ден на гости не му дойде една шура дружина... Дружина от шест джуджета... и един вълшебник... Казах шура... Ще видите защо....

(Сцената е напълно осветена. Билбо поглежда към сладките в чинията, доволно се усмихва, взима един, разглежда го и с удоволствие го поглъща без дъвчене. В момента, когато иска да отпие малко чай от чашата, се чува пронизителен звук от звънеца на входната врата, която е от лявата страна на сцената. Билбо се сепва и насмалко да изпусне чашата, изненадан се спира, а след това бързо скача и с чайник в ръка тръгва надясно към печката. На средата на пътя се спира, връща се за чинията със сладки и край печката долива чай в чайника и напълва чинията с още сладки. Отнася всичко на масата. Отива наляво към вратата. Звънецът се чува още веднъж. Билбо заглажда косата си с ръка и отваря вратата. През вратата влиза джуджето Дуалин. Билбо се отдръпва изненадан, но не казва нищо. Дуалин закачва тъмнозелената си шапка на закачалката и се спира).

ДУАЛИН: Дуалин, на вашите услуги. *(Дълбоко се покланя.)*
(Билбо внимателно проследява движенията на Дуалин, когато Дуалин се запътва към жълтия фотьойл).

БИЛБО: Билбо Бегинс, на вашите услуги.
(Дуалин се отпуска в жълтия фотьойл, поглежда към сладкишите на масата).

ДУАЛИН: Ммммммммм...
(Билбо скача и подава на Дуалин чинията. Дуалин взема чинията в ръка).

БИЛБО: Заповядайте.

ДУАЛИН: *(Брои полугласно.)* Една, две... пет, шест... девет, десет *(със задоволство вдига глава и подава една сладка на Билбо, а останалите започва да яде сам. Билбо се вглежда в сладката в ръката си и тогава звъни звънецът на вратата. Билбо скача, забързано отива към вратата и я отваря. Влиза джуджето Балин и закачва червената си шапка на закачалката).*

БАЛИН: Ммм, вече са започнали да пристигат. Хубаво. *(Към Билбо)*. Балин, на вашите услуги. *(Поставя ръка на гърдите си)*.

(Веднага се отправя към другия жълт фотьойл. Билбо стои на място и учудено гледа Балин.)

БАЛИН: Оха! *(Фраска по главата Дуалин, който яде и при удара се задавя)*.

(Балин сяда във фотьойла и махва с ръка на Дуалин, усмихва се).

ДУАЛИН: *(През кашлица)*: Охха!

БАЛИН: Как е моят малък брат, брадър Дуалин. Пак плюскаш, а?

(Дуалин продължава да кашля).

БАЛИН: Слава Богу, добре си. *(към Билбо, който стои до тях)*. За мен една бира и една макова кифла, нали може?

(Билбо кимва с глава и изтичва надясно. Връща се с пълни ръце, и в този момент отново се чува звънеца. Билбо отваря вратата, през която влизат джуджетата Кили и Фили и оставят своите светлосини шапки на закачалката).

КИЛИ И ФИЛИ: *(В един глас, гледат се в очите)*: Да вълвим, да се плисъединим към бандата!

БИЛБО: Към бандата?!

КИЛИ И ФИЛИ: *(В един глас, към Дуалин и Балин)*: Насето уважение. И ние плистигнахме тук.

(Кили и Фили сядат на възглавници на пода. Билбо пристъпва към тях).

БАЛИН: За Бога, Дуалине, виж колко са пораснали тези разбойници Кили и Фили.

КИЛИ И ФИЛИ: *(В един глас)*: Поласнахме, поласнахме! Заедно сме на петстотин и цетилидесет години.

БАЛИН: Тъй ли? Ама че лети времето... Дуалине, на колко години съм аз?

БИЛБО: Не бих искал да преча...

ДУАЛИН: *(дъвче)*: На много, Балине.

БАЛИН: Майка му стара, колко е това?

ДУАЛИН: Много, Балине. По-добре да не знаеш.

БАЛИН: По-добре ли?

(Дуалин дъвче и убедително кима с глава).

БИЛБО: Аз много обичам гости... но... Познаваме ли се?

БАЛИН: *(Не обръща внимание на Билбо.):* Майка му стара, ама че са пораснали.

КИЛИ И ФИЛИ: *(В един глас).* Всецко знаем, ама буквата л никак не мозем да науцим.

БАЛИН: Как така?

КИЛИ И ФИЛИ: Ами, ето така.

ДУАЛИН: Никак?

КИЛИ И ФИЛИ: Ами никак.

БАЛИН: Тюх, майка му стара, толкова големи джуджета, а буквата р да не могат да кажат.

Кили и Фили омърлушено свиват рамене.

БИЛБО: Драго ми е, че сте тук...който и да е ...но бих искал...

БАЛИН: *(Изведнъж)* Хайде, повтаряйте: Райна реже риба...

КИЛИ И ФИЛИ: Лайна лези либа...

БАЛИН: Обичам Райна като мед...

КИЛИ И ФИЛИ: *(Клатят глави):* Плюбвали сме вецe. Не помага. Ние сме безнадезден слуцай.

БАЛИН: Жалко, а толкова млади джуджета.

БИЛБО: Бих искал да ви попитам...

(В този момент се чува силно чукане. Билбо изтичва към вратата и я отваря. През вратата на пода пада джуджето Торин, върху него вълшебникът Гандалф, а върху него дебелилото джудже Бомбур).

ГАНДАЛФ: *(От пода).* Оох, костите ми. Бомбуре, ставай веднага от мен, за да не те превърна моментално в жаба. Крастава!

Дуалин, Балин, Кили и Фили *(В един глас, развеселени):* Дошъл е нашият вълшебник!

(Бомбур непохватно се надига).

БОМБУР: Ето, ето...

ТОРИН: Малко по-бързо...

ГАНДАЛФ Бомбуре!...

БОМБУР: Ето... Недей само в жаба, моля те.
(*Бомбур става, а след него и Гандалф и Торин. Гандалф се изтупва*).

ГАНДАЛФ Ооо, радвам се да ви видя отново всички заедно.

ТОРИН: Хубаво е отново да бъдем заедно.

ГАНДАЛФ Да седнем. Виждам, че да сте се запознали с нашия приятел Бегинс... Билбо, сядай.

БИЛБО: Вие ме познавате?

ДУАЛИН: На мен ми свършиха сладките и чая. Най-скъпи ми Билбо, ще ми дадеш ли?

КИЛИ И ФИЛИ: На нас конфитюл и силене.

БОМБУР: На мен за предобедна закуска добре ще ми дойде един бюрек, ама кило бюрек, все пак е предобедна закуска, и, евентуално, малко ябълков пай, ако може... Моля най-учтиво.

БАЛИН: За мен една студена бира.

БИЛБО: (*Объркан*): ...конфитюр от сирене, чаен бюрек, кило бира,...пай от предобедна закуска... Ооо...

ГАНДАЛФ: (*Сериозен*). Господа джуджета... и ти, драги ми Билбо, тук сме заради едно много сериозно нещо... Билбо сядай.

Джуджетата малко посърнаха.

БОМБУР: А на мен тъкмо ми се прияде...

ГАНДАЛФ: Билбо, аз съм вълшебникът Гандалф. Твоят праядо Тук и аз бяхме приятели. Сигурно ти е приказвал за мен, когато си бил малък.

БИЛБО: (*Изненадан*). Великият Гандалф?! (*Зяпва от изненада*). Праядо ми Тук преди смъртта си ми разказа всичко за великия вълшебник Гандалф и за неговите приключения... (*Спира се*).

ГАНДАЛФ: (*Усмивва се*). Приключения. Спокойно си го кажи, Билбо. (*Посочва с ръка към Торин*). Торине...

ТОРИН: (*Покашля се*). Скъпа моя дружино, днес сме се събрали тук от разни страни на този джуджешки, но за съжаление, не само джуджешки, свят, в тази хобитова дупка, в

прекрасния дом на нашия приятел Билбо Бегинс, с желание колективно да изковем план за нашето пътуване на север...

(Балин се прозява).

ГАНДАЛФ: *(Пронизва с поглед Балин).* Това е денят, в който ще започне едно чудесно и незабравимо приятелство с нашия мил Билбо, който от днес ще стане незаменим член на тази дружина *(гласът му става критичен)*, която, ако ме нямаше, щеше да остане една разпусната банда джуджета, които не са заинтересовани да върнат съкровището на своите предци, което е в ръцете на страшния дракон, който го отне. За ваш късмет, тук съм аз, тук е и нашият скъп приятел Билбо...

БИЛБО: *(Разтревожен).* Аз? Къде съм аз?... Къде тук?

ГАНДАЛФ Торине...

ТОРИН: *(Покашля се).* Билбо е нашият бъдещ професионален разбойник, който със своята ловкост, хитрост, смелост и, преди всичко, със своето безстрашие, ще ни помогне да си върнем онова, което ни принадлежи и което нашите предци са ни оставили в завещание, а на което вече стотици години се радва отвратителният грозен огромен дракон Смог.

(Чува се шумното негодувание на присъстващите. Билбо смаяно гледа към Торин).

БИЛБО: Какво аз?

ТОРИН: Негодник драконски!

(Дуалин се изплюва).

БАЛИН: Да пукне дано!

КИЛИ И ФИЛИ: Кладец!

БОМБУР: Да умре от глад дано!

ГАНДАЛФ: *(Кима с глава).* Това ще свърши.

ДУАЛИН: Как?

ГАНДАЛФ Затова се събрахме тук...Торине...

ТОРИН: Като потомък на славния Трор, краля на Планината, имам честта да ви съобщя, че моят дядо Трор, бягайки от

страшния дракон, който окупираше Планината, взел със себе си карта, която разкрива таен вход в Планината.

ДУАЛИН: Тази карта е изгубена...

КИЛИ И ФИЛИ: Безвъзвратно. Насият дядо ни лазказа всицко.

БАЛИН: Ами! Някой пуснал мухата. Картата изобщо не е съществувала.

БОМБУР: Не бе, съществувала е, ама е изгубена.

БАЛИН: Ти, дебелия, да мълчиш.

ДУАЛИН: Картата е изгубена и край.

БАЛИН: Нямамо е такава карта и край.

ДУАЛИН: Изгубена е.

БАЛИН: *(Ядосан)*. Малкия...

ТОРИН: *(На висок глас, уравновесено)*... Картата не е изгубена. *(Джуджетата зяпват от изненада)*.

БОМБУР: Какво казваш?

ТОРИН: Казвам, че имаме достъп до картата, благодарение на нашия благодетел вълшебник.

КИЛИ И ФИЛИ: Аааа... Вълсебниците могат всицко да наплавят по вълсебен нацин.

(Гандалф вади картата от джоба си).

ГАНДАЛФ В тъмниците на злия магьосник Некроманта намерих Трор, който геройски се беше борил против тях. Преди смъртта си ми даде тази карта, която ще ви покаже пътя до Планината и тайния вход в нея.

ДЖУДЖЕТАТА: *(В един глас)*: Картата!

(Гандалф разгръща картата на пода, а джуджетата се събират около нея).

ТОРИН: Освен главния вход в Планината, който се пази от дракона, съществува и един малък, таен вход от другата страна на Планината.

(Пауза. Всички внимателно слушат).

ТОРИН: *(Показва)*: Ето...

(Пауза).

ТОРИН: Това е тайната врата, пише: Метър и половина висока врата, а трима могат да минат рамо до рамо. Това по края

е писано с лунни руни, които засега не можем да дешифрираме.

БАЛИН: Вратата сигурно вече не е тайна.

ДУАЛИН: Как ще узнаем каква тайна крият руните?

ГАНДАЛФ Търпение, моля. Всичко ще бъде узнато.

ТОРИН: Нашият единствен шанс е тази врата, защото е толкова малка, че драконът сигурно дори не я е забелязал, а камоли използвал, защото знаете, че драконът е...

ДЖУДЖЕТАТА: *(В един глас)*: Огрооооомен...

ГАНДАЛФ Затова трябва да се обърнем към професионалното разбойничество, Билбо.

БИЛБО: Кои ние? И какво е това професионално разбойничество?

ГАНДАЛФ Добър въпрос. Торине...

ТОРИН: Всички много добре знаем какво се разбира под професионално разбойничество.

(Всички кимат с глава, освен Билбо).

ТОРИН: Професионалното разбойничество е единственият изход при тази ситуация, а след като джуджетата не са професионални разбойници, за услуга трябва да се обърнем към потомъка на най-славния хобит-професионален разбойник в джуджешката история. Затова се и събрахме в къщата на нашия Билбо, нашия другар в съзаклятието, най-отличния и най-безстрашния хобит, за да разгледаме плана за нашето пътешествие, което започва с разпукването на зората, и от което, може би, някои от нас, а, възможно, и никой от нас, та дори и ти, Билбо, няма да се върнат.

(Пауза.)

БИЛБО: К-к-каквооо? *(С плачлив глас)*. К-к-какво, какво казахте, господин джудже? Може би жжжив няма...

ТОРИН: Професионални разбойнико, в случай, че се върнеш жив от това пътешествие, ще получиш част от джуджешкото съкровище като награда.

БИЛБО: *(С писклив глас)*. Какво пътешествие? Какво жжив...?

БАЛИН: Жив, естествено. Ако те утрепят орките, излапат великаните, изядат вълците, драконът ти откъсне едната кълка, крилце, трътка... все пак най-много обича паниран мозък...

КИЛИ И ФИЛИ: Пфуууу!

БАЛИН: Да, да... е, тогава няма да се върнеш жив. Ако все пак избегнеш всичко това, ще се върнеш в тази своя дупка и ще си живееш щастливо и доволно, чак докато не умреш.

(Билбо гледа вторачено. Кили и Фили го гледат).

КИЛИ И ФИЛИ: Ам' ти нямам клилца?

БИЛБО: Нямам.

БАЛИН: Че какво? Драконът тогава ще му откъсне главата.

КИЛИ И ФИЛИ: Бляк!

БАЛИН: И ще му изтръгне езика.

КИЛИ И ФИЛИ: *(С погнуса)*. Уууу...

БАЛИН: А след това ще му отреже...

ГАНДАЛФ: Балине, млъквай.

ТОРИН: Стига вече, Балине! Да чуем какво казва професионалният разбойник за нашето предложение.

БИЛБО: *(Накъсано)*. Аз...мисля, че това предложение...Аз не знам за какво говорите. *(Пауза)*. Аз съм едно миролюбиво момче, миролюбив и уважаван хобит... Другите хобити ме ценят и уважават. *(Убедително, вече не накъсано)*.

Обичам гостите, джуджетата, животните, природата,

Големите хора... дори и тях. Живея мирно, отглеждам

цветя... Нали виждате колко много цветя имам. Обичам

да приготвям зимнина, правя мармалад, сладко, туршия.

Обичам да правя сладкиши и да ги ям, в големи

количества. Отлично приготвям печени ястия и салати.

Знам отлично как да направя мекици, да изпека кифли с

мак, да направя масленки, да сготвя сарма. В мазата имам

най-хубавото вино и бира, които могат да се намерят по

тези краища. Освен всичко това, съм и добър приятел.

(Настъпва тишина, всички гледат към Билбо. Билбо се размърдва).

БИЛБО: Имам своя градина край къщата и там са дя овощни дървета. Има и зеленчуци. Редовно подстригвам тревата и... се разхождам, обичам да се изкачвам по хълма... и... знам да разказвам истории...

(Мъртва тишина, всички гледат към Билбо. Билбо се върти неспокойно, неприятно му е. Пауза.)

БИЛБО: *(Като картечница)*. Отбийте се на чай при мен, когато ви се прииска!

(Гандалф се смее и пристъпва към Билбо, гали го по главата).

ТОРИН: Обясни ни, разбойнико, какво искаше да кажеш с това?

ГАНДАЛФ: *(Смее се и гали Билбо по главата)*. Билбо искаше да ни каже, че с тези чудесни добродетели и умения, които има, е най-добрият възможен избор за ваш професионален разбойник. Нали така, Билбо?

БИЛБО: Ами да... Аз?... Не! За нищо на света!... Не исках да кажа това...

ГАНДАЛФ: Билбо е прекалено скромнен. Той не иска на никого да се натрапва и затова често мнозина отначало не осъзнават неговата стойност. *(Поглежда към Билбо, натъртено)*. Нали така, Билбо?

БИЛБО: Ама аз...

ГАНДАЛФ: Защото, казвам ви, един потомък на славния Тук, най-смелия и най-авантюристичния хобит, не може да бъде кой да е. Крушата не пада далеч от дървото.

ТОРИН: Аз ценя хобитите, които рискуват живота си за джуджетата.

(Билбо гледа с недоумение всяко джудже, което проговаря).

ГАНДАЛФ: Казах ти кой е Билбо Бегинс.

ДУАЛИН: Друго не сме и очаквали.

КИЛИ И ФИЛИ: Логично.

БОМБУР: Отличен избор. Колко ястия само знае да приготвя...

ГАНДАЛФ: Няма грешка.

(Пауза).

БИЛБО: Не, не, не. Имате грешка.

(Пауза).

БИЛБО: Не, не, не, не съм никакъв професионален разбойник, нито мога да бъда такъв... В Хобитън никой не се заключва и всички врати са отворени. Аз разбойник? Не съм способен за това. Не съм никакъв професионален разбойник. Аз съм отличен домакин. Казах ви, елате при мен, когато пожелаете. Сигурно щяхте да ми харесате и сега, ако не разправяхте тези глупости за... за... за някакво разбойничество и какво ли не още... Ама хайде да вечеряме и да забравим за всичко. На мен ми трябва спокоен живот, без разпавии, и с много храна. Когато изпитвам безпокойство, трябва да ям. А ако не ям, ставам непоносим, непоносим за околните...

ТОРИН: Гандалфе, случайно да не сме сбъркали къщата?

ДУАЛИН: Как сбъркали? Ами че ясно се виждаше знакът на вратата.

БИЛБО: Какъв знак?

БОМБУР: На твоята врата е нарисуван знак, който значи:
Професионален разбойник търси добра работа, с много приключения и прилично възнаграждение.

(Билбо зяпва от изненада).

БАЛИН: Тоя само как се прави на шантав.

ДУАЛИН: Май трябва да ида да проверя.

ГАНДАЛФ: *(Натъртено)*. Не сме сбъркали къщата.

ТОРИН: Разбойнико, ние сме сериозна дружина. Няма повече да търпя безвкусни шеги.

БИЛБО: Ама аз наистина нищо не знам за никакъв знак.

БАЛИН: На всичко отгоре и лъже!

БИЛБО: Кой лъ...

ГАНДАЛФ: Билбо наистина не знае за знака. Аз го нарисувах.
(Пауза).

БАЛИН: Още отначало си знаех, че тоя страхопъзльо не може да бъде професионален разбойник.

КИЛИ И ФИЛИ: Стла-хо-пъз-льо, стла-хо-пъз-льо! Бил-бо е стла-хо-пъз-льо!

ГАНДАЛФ: Тишина!

БАЛИН: Аз бих казал и смотльо.

ГАНДАЛФ: Неблагодарници такива! На мен ли не вярвате? Аз съм великият вълшебник Гандалф. Цар на магията и вълшебството. Господар на мислите и желанията. Император на кристалните топки и вълшебните пръчици. Чародей на горите и полята. Вълшебник над вълшебниците. Аз, Гандалф!

(Торин се изкашля).

ГАНДАЛФ:...Ако не щете професионалния разбойник, ще ви тръгне на кутсуз. Или по-добре се върнете да копаете въглища.

БАЛИН: Аз няма да копая въглища, ама тоя тук е стопроцентов смотльо.

КИЛИ И ФИЛИ: Смот-льо, смот-льо, смот-льо, смот-льо!

ТОРИН: Гандалфе, аз те уважавам и ти вярвам, ама ми се струва, че Билбо е...

ГАНДАЛФ: Страхопъзльо?! Това ли искаше да кажеш?
(Билбо скача).

БИЛБО: Не съм страхопъзльо!!! Не съм! Само да знаете, че не съм ви никакъв професионален разбойник, ама не съм и страхопъзльо и ще ви го докажа. Ще ви докажа, че не съм страхопъзльо, кълна се в името на славния си працядо Тук. От нищо не се боя. В моите вени тече безстрашната кръв на Тук.

(Пауза).

БИЛБО: Аз ще бъда вашият професионален разбойник, вашата сила и мощ. Аз съм Билбо Бегинс и никой няма да ме унижава!

(Всички мълчат и внимателно слушат, като се споглеждат. Гандалф с гордост гледа към Билбо).

ГАНДАЛФ Знаех си, че не трябва да се съмнявам в теб.
(Пауза).

БАЛИН: *(Недоверчиво.)* Не съм много сигу...

ТОРИН: *(Високо.)* Билбо, ти си нашият професионален разбойник.

КИЛИ И ФИЛИ: *(Споглеждат се)*. Лаз-бой-ник! Лаз-бой-ник!
(Всички се струпват около Билбо и го прегръщат).

ТОРИН: Разчитаме на теб. Надявам се, че няма да ни подведеш.

ДУАЛИН: Ти си нашето спасение.

БОМБУР: Нашият Билбо!

БАЛИН: *(Прегръща Билбо)*. Ако много настояват...

КИЛИ И ФИЛИ: *(С страхопочитание)*. Лазбойник...

ГАНДАЛФ: Дружино, а сега е време...

БОМБУР: Да хапнем нещо... Ако може?

ТОРИН: Моментално да си легнем. Утре ни очаква тежък път.

БОМБУР: Мен никой никога не ме разбира.

(Джуджетата се настаняват за спане, някои във фотьойлите, а някои върху възглавнички на пода).

ДЖУДЖЕТАТА: *(В един глас)*: Лека ви джуджешка нощ.

(Билбо ляга в ъгъла);

БИЛБО: *(Тихо)*. Лека ви... джуджешка нощ.

(Джуджетата започват да хъркат).

БИЛБО: *(Тихо)*... Някога си мислех колко хубаво е да пътуваш и да видиш нови планини, цветя, животни. *(Паузи)*. Но това е опасно. Е, Билбо, Билбо, връщане назад вече няма. *(Надига се в седяща поза)*. А дали да не избягам нощес, докато всички спят...? ... и да продължа своя мирен живот? *(Пауза)*. Това би означавало да се измъкна малодушно и да изоставя джуджетата. Тогава те ще се убедят, че съм страхопъзльо. *(Пауза)*. Сега те ми вярват. Не искам да ги изоставя, не искам да бъда страхопъзльо. *(Отново ляга)*. На никого няма да кажа, но се боя. *(Завива се с одеялото презглава)*.